

Dyanarra Piggott heeft in Rotterdam aan de Erasmus Universiteit de opleiding tot hartritme-detectie-analist gevolgd. Terug op Curaçao heeft ze het vak van osa-consultante opgepakt en in 2015 het bedrijf MediStart Slaap- & Zorgboetiek opgericht, dat gericht is op de behandeling van obstructief slaapapneu.

Osa-consulente Dyanarra Piggott over apneuzorg op Curaçao

'We willen huisartsen meer voorlichting geven over apneu'

De aanpak van apneu in Nederland is in handen van vele specialisten, instituten en organisaties. Op het relatief kleine Curaçao draait apneuzorg veel meer om initiatieven van enkelingen, zoals osa-consulente Dyanarra Piggott. 'Ik doe mijn best om meerdere controlebezoeken door de zorgverzekeraar vergoed te krijgen.'

Er is op Curaçao waarschijnlijk geen mens te vinden die een cpap gebruikt en toch Dyanarra Piggott niet kent. Ze is de enige osa-consulente op het Caraïbische eiland en daarmee een centrale figuur in de apneuzorg. Haar werkzaamheden heeft ze in 2015 ondergebracht in het bedrijf MediStart Slaap- & Zorgboetiek, waarvan ze met trots vertelt dat ze zowel eigenaresse, directrice als de enige inhoudelijk deskundige is. Ze wordt bijgestaan door twee administratief medewerkers. Inmiddels ontvangt ze zo'n tien mensen per dag voor ondersteuning bij de behandeling van slaapapneu.

Passende rol

Piggott heeft haar opleiding in Nederland genoten, aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Toen ze met die kennisbagage terugkwam op Curaçao, werd ze door velen als overgekwalificeerd gezien. In haar zoektocht naar een passende rol kwam ze in contact met een Nederlandse verpleegkundige, die daar tijdelijk als osa-consulente werkte. 'Ik kon met haar een maand meelopen en zo heb ik de kneepjes van het vak geleerd', vertelt Piggott daarover. Als haar belangrijkste werkzaamheden benoemt ze de taken die we ook in Nederland van een osa-consulente kennen: 'Mensen die het advies hebben gekregen een cpap te gaan gebruiken, help ik bij de keuze voor het juiste masker. En ik leer ze hoe ze de cpap en het masker kunnen gebruiken. Als ze later voor controle bij me langskomen, beoordeel ik de meetresultaten en de ervaringen van de mensen zelf. Die zijn over het algemeen zeer positief. Het komt in mijn praktijk maar weinig voor dat mensen niet aan het masker kunnen wennen of therapieontrouw zijn.'

Niet in zorgverzekering

De cpap is verreweg de belangrijkste apneubehandeling op het eiland. Een alternatief zoals het mra wordt veel minder toegepast. 'Het is te duur', licht Piggott toe, 'het zit niet in de basisverzekering. Alleen mensen met een particuliere verzekering kunnen een mra overwegen. Die kunnen dan wel enkele orthodontisten vinden die hen aan een mra kunnen helpen.' Daarmee komt een duidelijk en in de praktijk belangrijk verschil met het Nederlandse zorgverzekeringsstelsel naar voren.

Klein en kwetsbaar

Curaçao heeft op dit moment ruim 190.000 inwoners. Als we de schattingen van het percentage van de mensen met apneu in Nederland toepassen op Curaçao, dan zou het op dit eiland gaan om 2.000 tot 5.000 mensen die mogelijk apneu hebben. En wellicht is dit voor een bevolking met veel obesitas een ietwat lage schatting. De kleine schaal waarop apneuzorg vorm krijgt met slechts één osa-consulente, maakt het systeem uiteraard enigszins kwetsbaar. Ook de directe beschikbaarheid van medisch specialisten is beperkt.

Dyanarra Piggott werkt samen met enkele kno- en longartsen van het enige ziekenhuis op Curaçao. Een neuroloog met kennis over apneu is er niet, direct samenspel met cardiologen evenmin. Er is naast het ziekenhuis wel een gespecialiseerde kliniek waar slaaponderzoek kan worden uitgevoerd. Piggott: 'De basisverzekering vergoedt de route van huisarts naar specialist tot kliniek, maar dat kan wel negen maanden duren. Zo lang willen de mensen niet altijd wachten. Daarom gebruik ik soms een redelijk eenvoudig meetinstrument waarmee de belangrijkste gegevens bij de patiënt thuis kunnen worden gemeten. Dan heb ik binnen een week resultaat.' Het is een ontwikkeling die ook in Nederland herkenbaar is.

Ongebruikt op nachtkastje

Op de vraag naar het grootste verschil met Nederland wijst Piggott onder meer naar de aanpak van comisa, de combinatie van insomnia en slaapapneu. Deze is op het eiland, zoals ze Curaçao steevast aanduidt, nog nauwelijks van de grond gekomen. Ze noemt ook de financiële mogelijkheden die minder zijn. >

'Een mra wordt hier niet standaard vergoed en is daarom voor veel mensen te duur'

‘Het komt in mijn praktijk maar weinig voor dat mensen niet aan het masker kunnen wennen of therapieontrouw zijn’

daarover, ‘dat hier op het eiland slechts ongeveer een derde van de huisartsen bij hun diagnoses soms apneu als een mogelijke oorzaak aanduidt.’ In Nederland wordt aan kennis over apneu bij huisartsen steeds meer aandacht besteed en dat wil zij met haar bedrijf op Curaçao ook oppakken: ‘We zijn bezig met de voorbereiding van een bijeenkomst in oktober om huisartsen en anderen die beroepsmatig met apneu te maken kunnen krijgen, meer voorlichting hierover te geven.’

Op bed bellen

Zo kan één persoon de spil zijn om wie de ontwikkeling van dit stukje zorg draait, zeker op het relatief kleine en warme Curaçao. Dyanarra Piggott geeft ook aan dat haar werk dikwijls verder gaat dan alleen het gebruik van cpap-maskers: ‘Ik help mensen ook wel met andere slaapproblemen en bespreek regelmatig de invloed van hun gedrag. Zo wijs ik ze bijvoorbeeld op de nadelige effecten van het op bed liggen bellen, iets wat ik met enige regelmaat van mensen hoor.’

Weer bij elkaar

Ook de voordelen van een cpap-behandeling gaan verder dan de medische kant. Piggott: ‘Het is leuk als ik bijvoorbeeld iemand enthousiast hoor vertellen dat hij weer de energie heeft teruggevonden om zijn huis te schilderen.’ Op de vraag of het gebruik van zo’n masker soms leidt tot nadelige effecten in een relatie, antwoordt ze: ‘Integendeel. Een cpap-behandeling vermindert ook het snurken aanzienlijk, en snurken kan een belangrijke factor zijn die zelfs bijdraagt aan sommige scheidingen. Ik maak het regelmatig mee dat partners die al een tijd niet meer bij elkaar slapen, door het gebruik van zo’n masker juist weer bij elkaar in bed kruipen.’ Het voegt nog een extra element toe aan de voldoening die deze enthousiaste osa-consulente voelt bij haar werk.

Ze doet pogingen om bij de verzekeraars meer voor elkaar te krijgen, zoals vergoeding voor meerdere controlebezoeken. Haar argument is helder: ‘Uiteindelijk heeft niemand er wat aan als een cpap, waarvoor de verzekering betaalt, ongebruikt op een nachtkastje ligt. Op dit moment betalen mijn patiënten de kosten voor die controlebezoeken zelf, omdat ze duidelijk merken dat hun kwaliteit van leven erdoor verbetert.’ Dat de therapietrouw bij de mensen in haar praktijk erg groot is, zoals ze met gepaste trots vertelt, helpt wellicht bij de discussies over vergoeding.

Apneukennis huisartsen

Medische zorg begint in de meeste gevallen bij de huisarts. Dat is zo in Nederland en dat is op Curaçao niet anders. Maar dat ziet Dyanarra Piggott als een aandachtspunt, zo niet een probleem. Zaken als overgewicht en hoge bloeddruk (in medische terminologie obesitas en hypertensie) komen veel voor en daarop richten de huisartsen zich vooral. ‘Ik schat’, zegt Piggott

Met slechts één osa-consulente is de apneuzorg op Curaçao kwetsbaar

De praktijk van Dyanarra op Curaçao. We fotografeerden haar tijdens het symposium van de ApneuVereniging.